01/09/2024

Το Ευαγγελικό Ανάγνωσμα της Κυριακής Ι’ Ματθαίου

/ Ορθόδοξες Προβολές

Image not found or type unknown

Το Ευαγγελικό Ανάγνωσμα της Κυριακής Ι’ Ματθαίου: Λουκ. δ’ 16-22 (01-09-2024)

Πρωτ. Ανδρέα Παπαμιχαήλ

Πρωτότυπο Κείμενο (Λκ. 4: 16-22)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος· καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων, εἰς τὴν Συναγωγήν· καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. Καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ Προφήτου· καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον, εὗρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· Πνεῦμα Κυρίου ἐπ᾽ ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με· εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρῦξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν. Καὶ πτύξας τὸ βιβλίον, ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισε· καὶ πάντων ἐν τῇ Συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. Ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς· Ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Νεοελληνική Απόδοση

Εκείνο τον καιρό, ήρθε ο Ιησούς στη Ναζαρέτ, όπου είχε μεγαλώσει. Το Σάββατο πήγε όπως συνήθιζε στη συναγωγή και σηκώθηκε να διαβάσει τις Γραφές. Του έδωσαν το χειρόγραφο με τα λόγια του προφήτη Ησαΐα. Ο Ιησούς το ξετύλιξε και

βρήκε το σημείο όπου ήταν γραμμένο το εξής: *Το Πνεύμα του Κυρίου με κατέχει, γιατί ο Κύριος με έχρισε και μ' έστειλε ν' αναγγείλω το χαρμόσυνο μήνυμα στους φτωχούς, να θεραπεύσω τους τσακισμένους ψυχικά, στους αιχμαλώτους να κηρύξω λευτεριά και στους τυφλούς ότι θα βρουν το φως τους· να φέρω λευτεριά στους τσακισμένους, να αναγγείλω του καιρού τον ερχομό που ο Κύριος θα φέρει τη σωτηρία στο λαό του.* Ύστερα τύλιξε τα χειρόγραφο, το έδωσε στον υπηρέτη και κάθισε. Τα μάτια όλων στη συναγωγή ήταν προσηλωμένα πάνω του. Άρχισε τότε να τους λεει: «Σήμερα βρίσκει την εκπλήρωση της η προφητεία που μόλις ακούσατε». Όλοι συμφωνούσαν μαζί του· θαύμαζαν για τα γεμάτα χάρη λό-για που έβγαιναν από το στόμα του.

Σχολιασμός

«Ο Πνεύματι Αγίω συνημμένος, άναρχε Λόγε και Υιέ, ο πάντων ορατών και αοράτων συμπαντουργός και συνδημιουργός, τον στέφανον του ενιαυτού ευλόγησον, φυλάττων εν ειρήνη των ορθοδόξων τα πλήθη...» (Δοξαστικό του εσπερινού της Α΄ Σεπτεμβρίου).

Στο συναξάρι της σημερινής μέρας διαβάζουμε: «Τη Α΄ του αυτού μηνός (Σεπτεμβρίου) αρχή της Ινδίκτου, ήτοι του νέου έτους». Για το λόγο αυτό η ευαγγελική περικοπή είναι «της ημέρας», παρμένη από το τέταρτο κεφάλαιο του κατά Λουκάν αγίου ευαγγελίου.

Ο Ιησούς Χριστός, μετά τη βάπτισή Του και τους πειρασμούς που αντιμετώπισε στην έρημο, «γεμάτος με τη δύναμη του Πνεύματος επέστρεψε στη Γαλιλαία» (Λουκ. 4, 14) και εκεί άρχισε να διδάσκει στις συναγωγές. Στη σημερινή ευαγγελική περικοπή βλέπουμε τον Κύριο να έρχεται στην πόλη που μεγάλωσε, τη Ναζαρέτ, να πηγαίνει στην τοπική συναγωγή και εκεί να σχολιάζει το συγκεκριμένο χωρίο από το βιβλίο του Προφήτη Ησαΐα.

Όσοι βρίσκονταν στη συναγωγή έμειναν έκπληκτοι με τα γεμάτα χάρη και σοφία λόγια του Κυρίου. Έβλεπαν μπροστά τους ένα κανονικό άνθρωπο, αλλά τα λόγια του ήταν θεϊκά. Έβλεπαν μπροστά τους ένα απλό συμπατριώτη τους, αλλά η χάρη του Προσώπου του ήταν ουράνια. Κι όμως! Τελικά δεν άνοιξαν την καρδιά τους για να δεχτεί το χαρμόσυνο μήνυμα της έλευσης του Μεσσία που εκπληρωνόταν στην υπόσταση του Ιησού Χριστού. Σφράγισαν τα αυτιά της ψυχής τους και γεμάτοι θυμό οδήγησαν τον Ιησού Χριστό έξω από την πόλη με σκοπό να τον ρίξουν σε ένα γκρεμό, Αυτός όμως πέρασε ανάμεσά τους και έφυγε (Λουκ. 4, 28-30). Δεν μπόρεσαν να αποδεκτούν το μέγα μυστήριο της τέλειας ενανθρώπησης του

προαιώνιου Θείου Λόγου…

Στο Σύμβολο της Πίστεως ομολογούμε: «(Πιστεύω) Και εις ένα Κύριον, Ιησούν Χριστόν, τον Υιόν του Θεού, τον μονογενή, τον εκ του Πατρός γεννηθέντα προ πάντων των αιώνων». Το «Κύριος Ιησούς Χριστός» αναφέρεται και διατρανώνει την Θεανθρωπότητα του Ιησού Χριστού: Το «Κύριος» δηλώνει τη θεία φύση, αφού είναι Κύριος γης και ουρανού, το «Ιησούς» δηλώνει την ανθρώπινη φύση και το «Χριστός» δηλώνει την ένωση της θείας και της ανθρώπινης φύσης στο Πρόσωπο του Λόγου.

Αυτός που είναι «ο τη ουσία αναφής», αυτός που «στερέωσε τους ουρανούς πάλαι κατ’ αρχάς», αυτός που έχει «δρακί την πάσαν κτίσιν» (πρβ. Δοξαστικό Θ΄ Μ. Ώρας Χριστουγέννων), έγινε τέλειος άνθρωπος: κυοφορήθηκε, γεννήθηκε, τράφηκε, μεγάλωσε, έπαθε, πέθανε, τάφηκε. Η σάρκωση του Υιού και Λόγου του Θεού δεν ήταν ούτε φανταστική ούτε εικονική, αλλά απόλυτα πραγματική: «επεί ουν τα παιδία κεκοινώνηκε σαρκός και αίματος, και αυτός παραπλησίως μετέσχε των αυτών» . Ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, στο βιβλίο «Έκδοσις Ακριβής της Ορθοδόξου Πίστεως», σχολιάζει: «(Ο Θεός Λόγος) ως τέλειος Θεός κατά φύση έγινε ο ίδιος τέλειος άνθρωπος κατά φύση, αφού δεν δέκτηκε καμιά τροπή στη φύση της θεότητος ούτε έκανε φάντασμα την οικονομία της σωτηρίας, αλλά ενώθηκε καθ’ υπόσταση ασύγχυτα και αναλλοίωτα και αδιαίρετα με τη σάρκα, που πήρε από την αγία Παρθένο» [Κεφάλαιο Γ΄ 2 (46)].

Κατ’ αυτό τον τρόπο, ο σαρκωθείς, αναστάς και αναληφθείς Ιησούς Χριστός χαρίζει στο ανθρώπινο γένος την όντως ζωή και θεώνει την ανθρώπινη φύση που έλαβε από την αγία Παρθένο Μαρία, την ανακαινίζει, την επαναφέρει στο πρωτόκτιστο κάλλος, την ανεβάζει σε θεϊκό και ουράνιο ύψος. Ο Μέγας Βασίλειος, στην ευχή του Επινίκιου Ύμνου στη Θεία Λειτουργία, αναφέρει χαρακτηριστικά: «(Ο Υιός), εκ Παρθένου αγίας σαρκωθείς εκένωσεν εαυτόν, μορφήν δούλου λαβών, σύμμορφος γενόμενος τω σώματι της ταπεινώσεως ημών, ίνα ημάς συμμόρφους ποιήση της εικόνος της δόξης αυτού». Ο Υιός του Θεού «δια τούτο επί γης εφάνη ταπεινός άνθρωπος, βουλόμενος ελκύσαι προς το ύψος τους αυτώ βοώντας˙ Αλληλούια» (Ακάθιστος Ύμνος).

Μεγάλη λοιπόν η ευσπλαχνία του Θεού για μας τους ανθρώπους! Ας έχουμε λοιπόν πάντα κατά νου πως όλο το έργο της θείας Οικονομίας έχει ως καρπό το να έχουμε τη δυνατότητα της θεώσεως, της βίωσης της Βασιλείας του Θεού, της απόλαυσης του Παραδείσου. Μπορούμε, αν το θέλουμε, δια του αγίου Βαπτίσματος, της ζωντανής εκκλησιαστικής και μυστηριακής ζωής και της διαρκούς μετανοίας να γίνουμε υιοί Θεού, όχι κατά φύσιν, αλλά κατά χάριν και υιοθεσίαν.